

SZÁNTÓ

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér

Megjelenik minden nap, a hétfői és
ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 23. szám.

Nagy-Várad.

Szerda, 1913. január 29.

Pénzkrízis és Pallós.

A mai nyomoruságos pénzviszonyok és türhetetlen drágaság közepette szinte világitó és hevítő nap-sugárként hat Pallós Ignác esete. Szinte örömmel lélegzünk fel: ime Magyarországon van még könnyűszerrel ellopható 6 millió. Hiába beszélnek nekem ezután pénzkriszról, szeme közé nevetek mindenkinek. Pénzkrízis és Pallós? — vajjon összeegyeztethető két fogalom ez? Lehet-e ott pénzkriszról beszélni, ahol a cilinder-kalap és vasalt nadrág nem csak közéleti, de közgazdasági tényezővé tudja felküzdeni magát, ahol a legmagasabb technikai tudást igénylő vállalkozások vezetéséhez untig elegendő az a műveltség és szaktudás, amit a piripócsi elemi népiskola két legalsóbb osztályának végbizonyítványa határol körül.

Az Andrassy-uti fényes 16 szobás lakásnak immár egy kis hüvös börtöncellával is megelégedő egykori tulajdonosa valóban legérdekesebb típusa a magyar közgazdasági és társadalmi életnek. Szinte nevetségesen csekély anyagi tőkével és még kevesebb szellemi kvalitásokkal került oda pusztán véletlenül a gazdasági élet mezejére. Ugy az anyagi, mint az erkölcsi tőke az évek folyamán nem hogy gyarapodott volna nála, hanem inkább fogyott s ennek dacára a vasalt nadrág és a fényes cilinder állandóan biztosította részére a mindent éltető elemet, az üzleti és hivatalos körök bizalmát. Egyik milliós vállalkozás a másik után pusztult a kezén s ennek dacára nem jutott eszébe évek óta senkinek felvetni azt a kérdést, vajjon honnan telik Pallós Ignácnak arra a nagy luxusra, amit kifejt, a 16 szobás lakásra, automobilon, lukulusi lakomákra, melyeken nem csak nagyságos, de igen sokszor méltóságos és kegyelmes urak is szívesen megjelentek.

Hát ennyire züllöttek volnának

a magyar közgazdasági viszonyok, hogy itt a milliók eltűnését olyan téren, ahol száz szemünek kell lenni az ellenőrzésnek, évek hosszú során át nem tudják észrevenni? Nem szólnánk egy szót se, ha Pallós Ignác valóban új trükkökkel dolgozott volna, de közönséges utánzó volt. A legnagyobb büne állítólag hogy hamis részvényeket adott kosztba. Ez semmi, ezt megcsinálták már jó hitelű bankok is s nem esett ki a világ kereke. Ha azok a vállalatok, amelyek részvényei a mostani bűnyben szerepelnek, valóban jók volnának, könnyen ki lehetne heverni a bajt s Pallós Ignácot bátran futni lehetne hagyni. De éppen az a legnagyobb baj, hogy már születésük alkalmával halott vállalkozások papírjaival történtek azok a miskulanciák, amik most Pallós Ignácnak a nyakát szegték.

Ugy van, ugy. Nem az itt a a legnagyobb baj Magyarországon, hogy Pallós Ignác elloptott 6 milliót, hanem az, hogy már hosszú évek óta uralmon van nálunk egy jelszó, amelynek malaclópó köpenyegé alá elfér minden panama, minden mosok. Ez a jelszó: a helyiérdek. Ennek s jelszónak a köpenyegé alatt történik minden briganti munka Magyarországon, mert nálunk a helyiérdeket úgy értelmezik, hogy az voltaképpen nem más, mint a legönzőbb magánérdekek kielégítésére szolgáló palást.

Közérdekű munkára nem kapsz embert Magyarországon. Közérdek, az nálunk ismeretlen fogalom. De ha helyiérdekről van szó, ezerszámra bujnak elő a Pallós Ignáchoz hasonló nagyvállalkozók. A közérdekű munka hasznot nem hajt, legfeljebb erkölcsi hasznot, de a helyiérdekek gondos istápolása legkevesebb vasut-igazgatóságot, de méginkább városatyaságot jövedelmez.

Pallós Ignácot a magunk részéről inkább amolyan szánandó áldozatnak tartjuk, aki a helyiérdekek sima parkettjén szinte véletlenül vágódott hasra. Kiváncsiak vagyunk

azonban, vajjon az igazság sujtó keze mikor éri utól a helyiérdekek többi felkent lovagjait. Vajjon mikor kerül azokra a sor, akik nem holmi apró-cseprő vasutakat esznek meg, hanem pocsolyába süllyesztenek a helyiérdek hangzatos jelszava alatt egész városokat, egész falvakat, mikor kerül azokra a sor, akik nagy vagyonu városokból koldusfészket csinálnak, a kik milliónyi éhező elől veszik el a kenyeret azon a cimen, hogy ők helyiérdeket istápolnak?

Háboru vagy béke?

A nemzetközi helyzetet a konstantinápolyi forradalom óta teljes bizonytalanság uralja. A balkáni szövetségesek, különösen a bolgárok már türelmetlenek. A porta jegyzéke késik. Ma már jelentek meg egyes hírek a porta válaszáról s ennek egyik pontja határozottan megtagadja Drinápoly átengedését, — ami a háboru folytatását jelentené.

Bulgária nem enged.

Szófia, jan 28.

Egy kiváló bolgár államférfiu kijelentette, hogy a bolgár kormány határozottan el van tőkelve, hogy Drinápoly dolgában nem vár tovább a porta válaszára. Ha a török kormány nem jelenti ki a legrövidebb idő alatt, hogy Drinápolyt átadja, akkor a háboru folytatása elkerülhetetlen. Elkerülhető csak úgy volna, ha Konstantinápolyban ellenforradalom elsöpörné az új-török kormányt és Kiamilt visszahelyezné a nagyvezéri székbe, vagy ha a nagy hatalmak energikusan közbelépnének, amire azonban számítani nem lehet.

A porta jegyzéke.

Berlin, jan. 28.

A Deutsches Tageblatt bécsi tudósítója egy Bécsben élő török diplomatától megtudta a porta válaszjegyzékének tartalmát. A török miniszteri tanács már a múlt szombaton véglegesen megállapította a válaszjegyzéket, amely négy pontból áll. Az első pontban a porta mindenekelőtt kifejezi a béke föntartására irányuló óhaját, de azt

kívánja, hogy egészen más alapon jöjjön létre, mint amelyet a nagyhatalmak indítványoztak. Ezután röviden megelőzi azokat a maximális engedményeket, amelyeket tehát s amelyekről a tárgyalást folytatni hajlandó. A második pontban hajlandónak nyilatkozik a porta az Égei tengeri szigeteket négynek kivételével átengedni, ugy azonban, hogy az egyházi főhatóság az összes szigeteken a szultánt illesse meg. Az átengedésből ki van zárva Imbros, Lemnosz, Kiosz és Mitiléne. A harmadik pontban a porta Drinápoly kérdésével foglalkozik és kijelenti, hogy ezt a várost szövetségeseknek semmi szín alatt át nem engedheti. A negyedik pontban a porta kijelenti azt a hajlandóságát, hogy a szövetségeseknek még egyéb engedményeket is tegyen, de csakis olyanokat, amelyek a harmadik ponttal nincsenek ellenmondásban, sőt a területi engedmények terén is még tovább akar menni, ha Drinápolyt és egy megfelelő területet a törököknek hagyják.

Kiamil basát szél érte.

Konstantinápoly, jan. 28.

Kiamil basát tegnap jobboldali szélütés érte; állapota nagyon aggasztó. A kormány már megkezdte elfogott ellenfeleinek szabadon bocsátását. Így a többi közt szabadlábra helyezte Ali Kemált, az Ikdám szerkesztőjét, akinek hivatalát ajánlott föl.

Egyezés Románia és Bulgária közt.

Bukarest, jan. 28.

Danev és Misu még ezen a héten vagy egyezésre jutnak, vagy pedig kölcsönös javaslatokat írásba fogják foglalni. A további döntés a két kormánytól fog függni.

A BIBOR HATALMA.

Volt egyszer egy király, aki népe közé kíváncskozott. Levetette királyi biborpalástját és egy szürke, ócska zubbonyt öltött magára. Utközben a következők történtek vele. Először találkozott egy remek hintóval, de nem ült benne senki; a bakkon egy inas és a kocsis foglaltak helyet.

— Térj ki az utból! — kiáltott a kocsis a királyra.

— Miért térjek ki az utból? — kérdezte bosszankodva a király.

— Az ut elég széles; a kocsitokban pedig senksem ül, aki előtt alázatosan kitérnem illenék!

— Vigyázz, te koldus! — riadt rá a kocsis, — ez a király hintója, s ha azonnal félre nem állsz... — fenyegetőleg suhintott az ostorával.

A király kénytelen volt kitérni az utból — saját kocsija előtt!

A szürke zubbonyos ember tovább haladt útján. Egy ablak előtt haladt el, melyen a királynak egy vadonat új mellszobra volt kiállítva. Hires szobrász alkotta. Sokan nézegették s vitatkoztak a király — orra felett.

— A művész nem értett dolgához, — jegyezte meg az egyik bámuló.

A török követ nem megy ebédre az angol királyhoz.

London, jan. 28.

A török béke delegátusok szakadatlanul élénk táviratváltásban vannak az új török kabinettel s ezért az itteni török nagykövet is folytonosan igénybe van véve. Ez az oka annak, hogy a török nagykövet visszautasította az angol királynak Windsorbba szóló meghívását. Ez a lemondás udvari körökben óriási föltűnést kelt, mert most történik először, hogy egy nagykövet egy baráti birodalom uralkodójának meghívását ezzel a megoklással visszautasítja.

Kabinetválság Bulgáriában.

Szófia, január 28.

A konstantinápolyi események és a román kormány viselkedése nagy nyugtalan-ságot keltenek. A Vespéra Posta értesülése szerint a kabinet állása megrendült és szél-tében már azt beszélnek, hogy Gesov utódja a miniszterelnöki széken Radoszlavo lesz. Nagy feltűnést kelt, hogy ezt a hirt a cenzura nem nyomta el és hogy eddig hivatalosan meg nem cáfolták.

A török külügyminisztert arculütötték.

Berlin, jan. 28.

A Berliner Tagblattnak jelentik Konstantinápolyból: Csütörtökön délután, mikor az emlékezetes esemény a portán lejátszódott, Enver bej és Talaat bej erős vitába szálltak Noradunghiannal, a régi kormány külügyminiszterével és mikor Noradunghian azt mondotta, hogy a békét okvetlenül meg kell kötni, Enver és Talaat arculütötték a volt külügyminisztert.

— Nem hüek a vonások, aztán a király orra nem olyan egyenes, hanem kissé jobbra hajlik.

— Nem igaz, — kiáltotta a másik kritikus — király orra görbe.

A szürke zubbonyos ember ezek hallatára már nem tudta magát türtőztetni, hangosan odaszólt: — Mindketten tévedtek; a király orra szakasztott olyan, mint az enyém.

Erre az emberek szinte dühbe gurultak. Volt köztük egy férfi, aki úgy érezte, hogy minden percében kész volna a király- és házért vérét ontani. Ez oda fordult a szürke kabátoshoz s így szólott hozzá:

— Hogy merészelsz te ilyet mondani! A mi királyunknak felséges orra van; a tied pedig egészen közönséges.

— Ugy van, ugy van! — kiálták a többiek — le vele, felségét sértette!

Már rávetették magukat; de néhányan közbeléptek; az általános veszekedés közben a szürke zubbonyos férfi — jónak látta elillanni.

A biborát levetette ember tovább ment. A város végén magányos házra talált. Kis kertjében egy ember feleségét ütlegelte. Nem birt ezt a barbarizmust tetlenül nézni, odaugrott, kiesavarta a dühöngő férj kezéből a botot s keményen rákiáltott:

Albánia a szövetségesek ellen.

Konstantinápoly, jan. 28.

Skutariból jelentik: Skutari parancsnoka tárgyalásokat kezdett Essed pasával, aki az albánok bizalmi embere a török hadseregben. Az a terv, hogy Skutari felvonja az albán lobogót, azután pedig Essed pasa átveszi a vár parancsnokságát és miután albán várost fogja védeni Skutarit. Azt is tervezik, hogy Albánia megüzeni a háborút Szerbiának.

A bihari választás.

A szalárdi jelölés.

A bihari választókerületben bár egyre jobban közelg a választás napja, még eddig nagyobb szabású mozgalom nem mutatkozik. Vasárnap óta semmi sem történt.

Tegnap végig kérdeztük az egész kerület minden nagyobb helységét és mindenünnen azt a választ kaptuk, hogy még egyáltalán nincs semmi mozgalom. Sőt a kerületben még azt sem tudják, hogy Vicsontai elfogadta-e a jelöltséget. Sokan még abban bizakodnak, hogy nem fogadja el és akkor más jelöltet állítanak.

A munkapárt tegnap Szalárdon tartott gyűlést. A közgyűlésen Tóth Mihály elnöke alatt csaknem az egész kerület intelligenciája megjelent. Ezenkívül a választók nagyszámmal vonultak be a falvakból, hogy minél impozánsabb módon nyilvánítsák a kerület óhaját a jelölt személyére vonatkozólag. Tóth Mihály elnök ismertette a gyűlés tárgyát, majd a mai politikai viszonyokkal foglalkozott. Indítványozta, hogy a kerület Morvay Zsigmondot jelölje képviselőül.

— Miért vered a feleségedet?

— Semmi közöd hozzá, — válaszolt ingerülten a férj. — Ez az én feleségem s ez az én portám. Pusztulj ki innét.

— Majd megmutatom, hogy van közöm, — felelt a király s a kezébe kerített bottal eltángálta a bösz férjet. Az asszony nagyon megijedt, sajnálta férjét és segítségért kiabált. Egy arra menő rendőr meghallotta, odasietett s a király nevében felvilágosítást kért.

— Vigye el az ördög királyodat! — kiáltott kemény hangon a szürke zubbonyos ember, én itt igazságot szolgáltatok és ebben nem gátolhat meg senki.

— Családi életünk békességébe avatkoztok, — mondá az asszony, — tartóztassa le!

— Azzal nem törődöm, — válaszolt a rendőr, — de a király nevére káromolta, azért be kell kísérem!

— A király megdöbbsent e szavakra és nem engedelmeskedett. Minthogy azonban a rendőrnek kardja volt, neki pedig nem, a rendőr szépen bekísérte. Előállította a fogházfelügyelő elé, bejelentve az esetet. A király ekkor már megelégette a játékot; zsebéből ragyogó gyémántgyűrűt vett elő s a felügyelő elé tartva, kérdezte:

— Ismered-e ezt a gyűrűt?

— Igen, hallottam róla; e gyémánt: az éj csillaga, és ez a királyé.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

A gyűlés lelkesedéssel fogadta el az indítványt, s a jelölt életével a választók széteszlottak és nagyban készülnek Morvay programbeszédére. Mint értesülünk, Morvay Zsigmond vasárnap délelőtt *Biharpüspöki*-ben tartja meg első beszédét, majd délután *Biharra* megy át és ott fogja ismertetni új ből programját.

Morvay Zsigmondnak ma fogják felajánlani a jelöltséget és délután már el is indul a kerületbe. A mai, holnapi és holnaputáni útjára *Rednik* Gábor is el fogja kíséreni. Ez az út a körösvölgyi községekbe fog vezetni.

Itt említjük meg, hogy Morvay Zsigmond esküvője, mely szombaton lett volna, a választási mozgalmakra való tekintettel február 22-én lesz megtartva.

A piaci árak nyilvántartása.

Munkáskertek Nagyváradon.

Tegnap délután ülést tartott Nagyvárad város lakás- és élelmezési bizottsága, amely alkalommal először jelentek meg a bizottság hölgytagjai.

Gerő Armin elnök üdvözölte a bizottság nőtagjait, akiknek munkálkodása elé különös várakozással néznek. Kéri őket, hogy a közönség érdekében tegyék meg amit lehet.

Özv. *Rechné* Bauer Zsófia hálásan köszöni az előlegezett bizalmat, melylyel a nők a bizottság nő tagjait fogadták. A nők ismerik a piacot s amit tudnak, azzal készséggel a bizottság és a közönség rendelkezésére állanak.

— Ugy van, — mondá a szürkezubbonnyos ember. — En vagyok a király!

— Te vagy a király? — rögtön a felügyelő. — Ismerem királyunk felséges vonásait, te egy közönséges tolvaj vagy; ide azzal a gyűrűvel!

A gyűrűt elvették tőle, az embert láncra verték és sötét cellába zárták.

A felügyelő a gyűrűvel a királyi palotába sietett, nagy jutalom reményében.

A testőrség kapitányának gyorsan elbeszélte a dolgot. Ez sietve kereste a királyt. De nem találta; csak a levetett bitorát. Nem tudta mire vélni a dolgot. A bitorát magához vette s a felügyelővel — a börtönbe sietett.

A szürke zubbonnyos férfit kivezették a világosságra.

— Ez a király? — kérde a felügyelő. A testőrkaptány azt mondta:

— Nem, ilyen király nincs!

A fogoly türelmét veszítve, ledobá a szürke zubbonnyot, a testőrtiszt karjáról kirántotta a bitorát és magára öltötte.

Mintha villám sújtotta volna őket, térdre rogytak és kegyelemért könyörögtek.

— Keljete fel! szólta a király mogorván. Megkegyelemek; de egy szót sem arról, amit ma hallottatok! A király palotájába tért; e napon sokat tanult, de szürke zubbonnyot azontul soha sem vett fel.

Németből: W. L.

Piaci hirszolgalat.

Gerő Armin elnök előterjesztette a földmívelési miniszter egy rendeletét, amely szerint a piaci viszonyok figyelemmel kísérését kéri azzal, hogy kik vállalkoznának a piaci hirszolgalat teljesítésére.

Dr. Agoston Péter üdvözli ugyan a miniszter szándékát, de céltűvesztettnek tartja azt; mert nem elég a piaci árak feljegyzése, hanem valami egység megállapítására volna szükség, hogy összehasonlítást lehessen tenni. Ez pedig sok dologgal jár és ezért vagy a miniszternek, vagy a városnak némi tiszteletdíjat kellene adni. Ajánlja, hogy *Horváth* Jánost bízzák meg a piaci hirszolgalattal. Indítványozza, hogy hívják fel a miniszter figyelmét, miszerint ingyen nem lehet teljesíteni piaci hirszolgalatot; továbbá, hogy egységes mértékeket állapítsanak meg s a szerint gyűjtsék össze az adatokat.

Dr. Molnár Imre ismeri az ügyet, mert a miniszter leirata alapján a gazdasági egyet is foglalkozott már a kérdéssel. A statisztikai hivatal részére szükségesek az adatok. Azt látták, hogy a miniszter által leküldött táblázat zavaros; a miniszter sem tudja, hogy miként kellene a kérdést dűlőre vinni s a városoktól, gazd. egyletektől vár tájékoztatást, eszmét. Az bizonyos, hogy nagy munkát kell végezni s ezért azt csak ügybuzgó tisztviselő végezheti. Annak megoldása fontos, hogy miként lehetne az árakat helyesen megállapítani.

Gábel Jakab a vásáresarnok felállításának szükségét hangsúlyozza, mert csak ez szabályozza az árakat. Indítványozza, hogy keressék meg a várost a vásáresarnok mielőbbi létesítése iránt. Majd a husárok magassága tárgyában interpellálja az elnököt. A marha ára esökkent, de a hus ára ma is óriási. A hatóság intézkedése e tekintetben indokolt volna.

Huzella Gyuláné abban látja a nehézséget, hogy a piacon nem suly és ürmérték szerint, hanem egyes cikketek csomó, zsák, rakás szerint árulnak. Erre szabályrendeletet kellene készíteni, hogy az egységes árat meg lehessen állapítani s összehasonlítást lehetne tenni.

A piaci hirszolgalatra özv. *Christó* Miklósné urnő és *Horváth* János ajánlkoztak s a bizottság *Dr. Agoston* Péter indítványa értelmében határozott. A vásáresarnok ügyét is megsürgetik a város tanácsánál.

A munkáskertek.

Ezután a munkáskertek létesítésének kérdését tárgyalták.

Dr. Berkovits René előterjesztette a kiküldött szűkebb bizottság javaslatát a munkáskertek létesítése kérdésében. A bizottság a *Rulikovszky*-temető és *Szálka*-puszta közötti területen javasolja a munkáskertek felállítását; 50 ilyen parcella lenne, 400—400 négyszög méter területen, főleg ipari munkások részére, ahol maguk és családtagjaik a saját szükségletük részére termelnének konyhakerti terményeket s bért fizetnének a városnak. Az adminisztrációt a lakás- és élelmezési bizottság 6 tagja végezné.

Dr. Molnár Imre költségesnek és elhibázottnak tartaná a tervet, mikor ott van Nagyvárad kincse, a hegy, ahol 2000 hold áll rendelkezésre. Itt lehetne nyugodt otthont teremteni a családok részére. Ez valóságos szanatórium, amelyet azonban 30 év óta elhanyagoltak. Csak jó utat kérnek, hogy ott a munkában kifáradtak boldogságot találjanak.

Dr. Rozvány Jenő, *Szűcs* Izsó, *Dr. Edel-*

mann Menyhért, *Dr. Mártonffy* Marcell, *Pelle* János az előadó javaslatát elfogadják.

Hosszabb vita után elhatározták, hogy az előadó javaslatát, foganatosítás végett a városhoz betérjesztik.

Pelle János felvetette, hogy keressék meg a város tanácsát, miszerint a tervbe vett közintézményeket a város létesítse s ezáltal adjon munkát a munkanélküli munkásoknak.

Dr. Molnár Imre rámutatott, hogy a tanács e tekintetben megteszi a kötelességét s a költségvetés tárgyalásánál ezt ki is jelentette.

Gerő Armin Gábel Jakab interpellációjára válaszolt, hogy a husárok ügyével most nem foglalkozott. 3 évvel ezelőtt próbavágást tettek, de kitűnt, hogy még többbe került a hus a városnak, mint a piaci ár. Figyelemmel kíséri különben a dolgot.

Ezzel az ülés véget ért.

Nagyvárad i sötét bűnök.

Elhallgatott esetek.

Nagyon szeretnők, hogyha alábbi sorainkat a főkapitány ur is elolvassná. A többit rábizzuk. Cselekedjék úgy, ahogyan az ő nemes, higgadt és okos gondolkozása diktálja.

Azt legjobban tudja a Tiszántul olvasóközönsége, hogy mi nem utazunk alszenzációkba, sorainknak soha sincs üzleti ize, nem vagyunk uszályhordozói senkinek és nem szoktunk megtámadni senkit sem alapos ok és megfontolás nélkül. Ennek köszönhetjük, hogy szavunk komolysága mindenkor sullyal birt és bir.

Ezt azért kívánjuk hangsúlyozni, mert sajnos, a mai hirlapi felszólalások szégyenletesen devalvált értékűek. A félelmetesen dolgozó reklám, pausálé és korrupció lerontotta a napi sajtó hitelét és főleg bűnügyi dolgokban a rendőrség félve, tartózkodva, sőt egyenesen negligálva fogadja közleményeit. És ami a legfőbb: hirlapi felszólalás alapján csak a legritkább esetben indítja meg az eljárást.

Szerencsére, az alábbi két esetben annyira kézzelfogható bizonyítékaink vannak, amelyek elől lehetetlenség kitérnie a rendőrségnek.

A két felháborító eset közül az elsőnek színhelye egy elsőrendűnek minősített kávéház és az utca, a másodiknak pedig a rendőrségi folyosó. Lássuk előbb a kávékoresma esetét.

Egy ingben az utcán.

A mult napok egyikén a Tiszántul rendőri munkatársa egy levelet kapott. A levél írója egy uri ember: állami tanító. A levél így szól:

Kedves Barátom!

Az elmúlt éjjel a *Korzó*-kávéházban erköletlen merényletet akart elkövetni egy részeg borbélyegéd. Becsulta a felirónőt egy szeparéba, az

N a g y v á r a d i

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete

fűszer-, csemege-bor és gyarmatárukban

Telefon 769. sz.

legolcsóbb bevásárlási forrás.

Telefon 769. sz.

Rákóczi-ut, 6. szám alatt az Orsolya-zárda épületében

ajtót bezárta. Leteperte, ruháját letépte. A nő kétségbeesetten védekezett. Meg is verte a nőt. Kérlek nézz utána, mert titkolni akarják. Az inzultust elpanaszolta Mertz Nándor kereskedő feleségének.

Üdvözl barátod

S. P.

Utána jártunk a dolognak. Az eset valóban megtörtént. Csak még azt kell hozzátenni, hogy a nőnek sikerült borzasztó erőfeszítés után kinyitni az ajtót és egy szál ingben kimenekült az éjfél hideg utcára. Azóta betegesen fekszik lakásán. Mertz Nándorné előtt sirva panaszkodott másnap, aki a rendőrségre küldte, de a leány — egy szánandó, beteges és tapasztalatlan bécsi úri leány — szegyelet a rendőrséghez fordulni. Munkatársunk előtt azt mondta, hogy nem akart ártani a kávéház tulajdonosának.

Ezek után a következőket bátorkodunk megjegyezni:

Először:

Az ipari törvények szerint a kávéházi felirónőknek nem szabad elhagyni a kaszát abból a célból, hogy a kávéház vendégeivel együtt dözsjöjenek. Még kevésbé szabad nekik külön helyiségbe bevonulniok. Ezért a tulajdonos felelős. Tehát a Korzó-kávéház tulajdonosa, illetőleg bérlője ellen (ha jelenleg ilyen van) meg kell indítani az iparügyi eljárást, mert megengedte vagy elnézte, hogy felirónője külön helyiségbe vonuljon egy részeg vendéggel.

Másodszor:

Erkölesi kötelessége a rendőrségnek, mint a közérkölcösök hivatásos ellenőrzőjének az ilyen kávéházaktól az italmérési és a szeparé-tartás jogát megvonni. Mert ha a múltban esetleg nem is történt hasonló eset, de a jövőben tartani lehet attól, hogy ez megismétlődik.

Harmadszor:

Megindítandó a bünvádi eljárás az ismeretlen nevű borbélysegéd ellen a Btk. 233. §-a alapján. A pincérek, akik pezsgőt szolgáltak föl, bizonyára emlékezni fognak rá.

Most lássuk a másik esetet.

*

Idő: tegnap déli feltizenkettő. Hely: földszinti folyosó. A kihágási ügyosztály előtt egy mosdatlan arcú, vén zsidó asszony áll.

Eppen előtte találkozunk Kemény L. Ignác rendőrkapitánnyal, aki jóságosan mosolyog az asszonyra.

— No mi a baj öreg asszony, — kérdezi jóakarattal.

A vén asszony reámvág ijesztően csuszemeivel.

— Ez a fiatalember . . . izé! . . .

— Na értem már. Szégyelli ugye. Legyen szives kérem egy pillanatra magunkra hagyni.

— Kérem. Nem vagyok egyáltalán kíváncsi.

Két pere múlva magából kikelt, haragra gyúlt arccal jön felém Kemény kapitány.

— Mi az kapitány ur? . . .

— Képzelve, mit kért tőlem ez a vén szipirtó. Azt mondta, hogy roppant meg van szorulva, adjak neki kölcsön husz koronát. Aztán látogassam meg, itt és itt lakik, van két szép leánya, a fiatalabbik 16 éves . . . Hát nem rettenetes ez uram! Az anya maga jön eladni a tulajdon gyermekét . . .

Az adatokat megkaphatja a főkapitány ur Kemény L. Ignác kapitány urtól.

Hát ugyebár csinos állapotok vannak itt Váradon. Olyan beszédes esetek ezek, ame-

lyekhez nem kell kommentár. Csak egy ordít belőlük az erkölestelenség, meg az az öt évi fegyház, amelyet ilyen esetben a szülőre szab ki a btk. 247. §-a.

A színház sorsa.

*

Tegnap délután rendkívül fontos tárgy került szóba a kedélyes színügyi bizottsági ülésen. Aktuális lett a Szigligeti színház jövő sorsa, legközelebb határozni kell fölötté, hogy kinek a kezébe kerüljön ez a fontos kulturintézmény. A színügyi bizottság nem illetékes ebben az ügyben határozni, egyelőre nem is nyultak hozzá, csak igen okosan szóba hozták a dolgot, hogy a közgyűlés is, meg ők is kellő megfontolás után határozhassanak fölötté.

Mi sem akarunk praesjudikálni semmit sem és senkinek sem. Csupán azt kívánjuk leszzegezni, hogy a jelenlegi súlyos viszonyok közepette sem tévesztendő szem elől, hogy a színház mégis csak kulturintézmény, nem pedig magánpekulációra alapított üzlet. Ezt még Nagyvárad nem bírja el. Tehát jó lesz alaposan a fenekére nézni annak a még csak megszületendő ajánlatnak, a mely évi 40000 korona bért akar fizetni a városnak a színházért. De aztán akkor nem lesz színügyi bizottság és a város abszolúte nem gyakorolhat ingerenciát sem a színház vezetésére, sem programjára.

De mivel ez a kecsesítő ajánlat még nincs meg, nincs is róla mit beszélni. Ellenben, hogy ez a kérdés aktuális, az tény. A városnak a színigazgatóval kötött 3 éves szerződése folyó évi szeptember hó 14-én lejár.

Svärdström negyedik fellépte.

A színügyi bizottság tegnap délután gyűlésén teljes számban ülésezett. Ott voltak: Hoványi Géza országgy. képviselő, a bizottság elnöke, dr Adorján Emil, dr Olasz Béla, Stark Gyula, Harmathy Károly, dr Popper Akos, Rimler Károly, Lukács Ödön, Kőszeghy József, Mihelfi Lajos, Schwartz Izidor és Beczkay Lajos. Továbbá Erdélyi Miklós színigazgató. Jegyző: Juricskay Barna.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Erdélyi Miklós előterjesztést tesz.

— Közödj, hogy Svärdström Valborg még egy estén vendégszerepeljen. Jóllehet már Szegeden kellene játszania esütörtökön, hosszas rábeszélés után sikerült rávennem, hogy még egy estén itt maradjon.

A Faustban szeretném felléptetni. Kérem a bizottság hozzájárulását.

A bizottság örömmel vette tudomásul ezt. És így Svärdström esütörtökön este ismét énekelni fog a Faustban; természetesen a 25 százalékos áremelés fennáll.

Egy kis nagyképüsködés.

A direktor beterjeszti a február havi műsort, mely a következő darabokból áll:

Berg-om-Zomm (új vigjáték), Éva, Hamlet, Varázskeringő, Ezred apja, Mexikói leány (új operett), Róza néni (új vigjáték), A makrancos hölgy (ifjúsági előadás), Tosca, Egér (új vigjáték), Faun (új vigjáték), Orpheus a pokolban (Reinhardi rendezés.)

Mivel dr Olasz Béla nem figyelt és nem hallotta jól a műsort, az elnök elrendelte, hogy a jegyző olvassa föl még egyszer. Megtörténik.

Aztán egy kis bátoratlan eszmecsere

indult meg az ifjúsági előadások darabjainak karaktere, nivója felől. Egy bankdirektor kifogásolta, hogy a Vasgyárost, meg a Makrancos hölgyet adják ifjúsági előadásokon.

— Nem merem elengedni a leányomat, mert mind szerelmes darabok. Miért nem adatja a direktor ur a Peleskei nótáriust?..

Örökké baj van ezekkel az ifjúsági előadásokkal. Most azt a tanácsot adták az igazgatónak, hogy hívja össze az iskolák vezetőit és azokkal együtt beszéljék meg, hogy mi volna jó az ifjúságnak. Szegény színigazgató!

Érdekesebb közbeszólások voltak: dr Adorján Emil szeretné látni Nagyváradon a „Nagyurat”. Erdélyi kijelenti, hogy ő ezt a darabot szégyeli előadni. Ócskák a jelmezei. Vidéken nem fogják sehol sem játszani.

Schwartz Izidor óhajtja a „Csepürágó”-kat. Olasz Béla szemrehányást tesz a kevés reprizért. Hoványi Géza „Coriolánust” és „Julius Cézart” kívánja eljátszatni az ifjúság előtt.

Schwartz Izidor panaszt emel a jóleskott ajtók, Hoványi Géza pedig az illemhelyek elhanyagolt állapota miatt.

Mindeme művészeti kérdések elintézése után Hoványi Géza, miután Erdélyi egykettőre eltűnt, jelentette, hogy itt az ideje komolyan foglalkozni a színház jövőjével. Indítványozza, hogy kérdjék meg a közgyűléstől, óhajtja-e pályázat kiírása nélkül a színházat 3 évre ismét Erdélyinek adni, vagy pedig pályázatot hirdet.

Az indítványt elfogadták. Eszerint a jövő ülésen megtudjuk, hogy Erdélyi kapja-e meg ismét a színházat, vagy meghirdetik a pályázatot. Ehhez képest intézi Erdélyi is ügyeit s van oka rá, hogy még március előtt eldöntsék ezt a kérdést.

Mészárlás

a belényesirtási erdőben.

Vérengzés egy hát fa miatt.

Borzalmas dolog történt tegnap délben a belényesirtási erdőben. Belényesirtást régebben Szohodollázur-nak hívták. Tulajdonképpen két községből, Szohodolból és Lázurból alakult az új község. Dacára annak, hogy közigazgatásilag ma már egy a két község, a lakosok ma sem tartják magukat egy községbelinek, sőt valóságos ellenségeik egymásnak. Ahol csak alkalom kínálkozik, nyomban kész a legvérengzőbb csatározás a legesekélyebb ok miatt is.

Ilyen csekélység miatt történt tegnap is az a borzalmas dolog, melynek áldozata jelenleg a halállal vívódik a belényesi kórházban, míg a büntény elkövetői megvasalva a a csendőrség foglyai.

Tegnap reggel több szohodoli legény ment ki a lázuri erdőbe, hogy egy-egy hát fát vigyenek haza. Erről tudomást szereztek a lázuriak és 15—20 legény baltákkal fel-fegyverkezve váratlanul meglepték a szohodoliakat.

A szohodoli legények védeni próbálták magukat, azonban a tulsúlyban lévő lázuriak oly vehemensen támadtak, hogy néhány ütleg árán futással menekültek haza. Ezek között a megvert legények között volt Dula Juon is, aki menekülés közben otthagya kalapját a lázuriaknak. Dula Juon egyenesen hazafutott. Ez a legény öreg édesanyjával, id. Dula Juonnéval, egy 60 éves tőporódott öregasszonnyal lakik. Ennek az asszonynak

akart hazavinni egy hat fát, hogy befűtessen.

Mikor a legény véres fejjel, kalap nélkül berontott, az öreg asszony megrémült, de fiának csakhamar sikerült megnyugtatni. Most már a kalapot sajnálta az öregasszony és fel-szólitotta fiát, hogy menjen vissza érte. A legény azonban vonakodott visszamenni.

— Agyonvernek a lázuriak! — mondta a legény és nem ment.

— Gyere velem, engem csak nem fog-nak bántani, — bátorította fiát az öregas-szony és elindultak ketten az erdőbe.

A lázuri legények még mindég nem mentek el. Mint a haramiák állottak bal-táikat forgatva az erdő szélében. Mikor meg-látták Dulát az anyjával, dühösen rontottak elő és neki estek a legénynek. Dula ismét megfutott, hátra hagyva öreg, tehetetlen anyját.

Megbotránkoztató az a vadállatiasság, amivel a felbőszült legények rárohantak a szerencsétlen asszonyra. Nem ökölrel vagy bottal, hanem a balták fokával verték a 60 éves asszonyt. Az öreg asszony már az első ütések alatt összeroskadt és eszméletlenül terült el a fagyos földön, testéből négy-öt helyen is ömlött a vér. Rémes cselekedetük nem térítette magukhoz a legényeket. A vérben fekvő asszonyt tovább verték, sőt most már vagdalták az éles baltákkal.

Az elmenekült fiu csendőrségért futott. Csak mikor a község felől csillogott a futólépés-ben közelgő csendőrszurony, akkor hagyták abba meszárásukat az állatiasság legények.

A csendőrök a borzalmasan sérült asz-szonyt a belényesi kórházba szállították. Itt valósággal megborzadtak a rémes látvány-tól, amit az összevagdalt asszony teste nyuj-tott. Csodálatos és szinte megfoghatatlan, hogy az öreg asszony a rettenetes sérülések dacára sem halt meg a helyszínén. Egy sebe a felsőlábszáron van. Itt a balta csapás ke-resztül vágta a csontot és csak úgy lógott a láb a törzsön. Ezenkívül a hát, a fej és minden része a testnek csupa eleven seb. Életben maradásáról természetesen szó sincs. Valószínű, hogy az éj folyamán meg fog halni.

A kegyetlen legényeket azonnal össze-fogdosták és letartóztatták a csendőrök.

A jogászok mulatsága. Táncestély a Vigadóban.

*

Az ideai rövid farsangnak kétségtelenül a legfényesebb sikerű, legvidámabb mulat-sága lesz a jogászok zártkörű táncestélye, a melyet a nagyváradi jogászfijúság huszon-három tagja rendez a „Vigadó” összes ter-meiben. A régi, híres jogászbálak vidám, fényes, mámoros hangulata támad fel újra ez év február 4-én és egészen bizonyos, hogy ez az estély az alig pár hétig tartó, hirtelen tovatűnő farsang legszebb emléke marad mindazok lelkében, akik résztvesznek a farsangi mulatságon. És az előjelek, a készü-lődések azt mutatják, hogy nagyon sokan men-nek a jogászok estélyére, ott lesz Nagyvárad egész intelligens közönsége, mindenki, aki szereti a táncot, vidám muzsikát, a kacagó karnevált és aki igazán nagyon-nagyon jól akar mulatni . . .

A rendezők lelkes, buzgó serege nagy agilitással buzgólkodik, hogy a táncestély minél fényesebben sikerüljön és az legyen az ideai farsang úgy külső, mint belső sike-rében igazán ragyogóan szép, nagy esemény-szerű befejezése.

A mostani rövid farsangnak nem sok mulatsága volt, a város szép és kedves le-ányseregének is alig-alig volt alkalma ki-

élni a farsang gyönyörű vidámságát, . . . most befejezőképp az elmaradt farsangi éj-szakákért is kárpótolni fogja a fiatalságot a jogászok táncestélye, amelyen bizonyos, hogy mindenki nagyszerűen, pompásan fog mu-latni.

A rendkívüli finom, izléses meghívók szétküldésén most fáradozik a rendezőség.

A meghívó szövege a következő:

Meghívó.

A Nagyvárad Kir. Jogakadémia alatt felsorolt hallgatói 1913. évi február 4-én a Nagyvárad Kir. Jogakadémia ifjusági „Se-gítő Egylet”-e javára a Vigadó nagy-teremben zártkörű táncestélyt rendeznek. Kezdeté este 9 órakor. Belépő-jegy szemé-lyenkint 3 korona. Családjegy (3 személy) 6 korona. Táncos-jegy 2 korona. Páholy 10 korona. Páholyülés 3 korona. A hölgyek kéretnek egyszerű öltözetben megjelenni. Meghívó felmutatását kérjük.

Rendező bizottság.

Balázs Ernő, Balázsovits Rezső, Be-nyovszky István, Bitzi Rezső, Bodnár Ödön, Bodó Elek, Fazekas Árpád, Gálbory László, Jancsó Sándor, Keszthelyi Zoltán, Kurovsky László, Molnár Antal, Molnár Lajos, Na-dányi Zoltán, Petry Gyula, Schweiger László, Sebesy Miklós, Szentlélek Kálmán, tamás-falvi Thury Lajos, Ufferbach Ervin, Vitán Zoltán, Wallner Jenő.

HÍREK

Tájékoztató.

Január 29. Kereskedelmi és Iparkamara teljes ülése d. u. 3 órakor.

Február 2. D. e. 10 ó. Nagyvárad Hitelbank közgyűlése.

Február 2. Kereskedelmi és Forgalmi bank köz-gyűlése d. e. fél 11 órakor.

Február 2. Leszámitoló és Jelzálogbank közgyű-lése d. e.

Február 2. Gazdasági és Iparbank közgyűlése d. e. 10 órakor.

Február 5. Polgári takarékpénztár közgyűlése d. u. 4 órakor.

Február 9. Belvárosi Népbank közgyűlése d. e. 11 órakor.

Február 9. A Szigligeti Társaság Rákosi ün-nepélye.

Február 9. Nagyvárad Agrár Takarékpénztár közgyűlése d. e. 10 órakor.

Február 9. Egyesült Biharmegyei Bank és Köz-ponti Takarékpénztár közgyűlése d. e.

Február 10. Magyar Bank közgyűlése d. e. 11 órakor.

* **Vetítőest a Katholikus Kör-ben.** A Katholikus Kör tegnapi vetítő-előadásán ismét nagy és előkelő közönség töltötte meg a Kör nagytermét. Tegnapi is-mét népszerű természettudományi előadás volt a vetített képek kíséretében. Dr. Lacsny Ince premontrei tanár élvezetes, tanulságos és érdekes előadásban tárta a hallgatók elé a tropikus vidékek pazar, dus és gazdag floráját. Megismertetett ezeknek a bámula-tosan termékeny vidékeknek gazdasági ter-mékeivel, bemutatta azok természetét, fel-használását, forgalomba hozatalát, azután pedig ennek a vidéknek szin pompás gyö-nyörű disznóvényleit, virágait mutatta be. Az előadást a közönség élénk tapsokkal ho-norálta. Legközelebb dr. Krüger Jenő ügy-véd Svédországról fog előadást tartani.

* **Rainer főherceg halála.** Bécs-ből jelenti tudósítónk: Rainer főherceg holt-testét csütörtökön este a főhercegi palotából az udvari plébéniateplomba viszik át s ott felravatalozzák. Péntek reggel néhány órán át a templom ajtaját nyitva tartják, hogy a közönség a halott főherceg ravatalához járul-hasson. A temetés péntek délután lesz, ami-kor Rainer főherceg földi maradványait a kapucinusok sirboltjában helyezik örök nyu-galomra. A parlamentben dr. Szylveszter mondott emelkedett nekrológot, majd pedig a gyász jeléül az ülést felfüggesztették. A vá-rosi tanács ugyancsak ma délelőtti rendki-vüli ülésén a polgármester tartott meleg bu-esztatót. A gyász jeléül Bécs városa az idén nem tartja meg szokásos bálját.

* **Egy váltó viszontagsága.** Teg-nap délután 4 órakor Nemes Károly Beöthy Ödön utcában lévő asztalosműhelyében meg-jelent Anka J. Leontin joghallgató, hogy egy 950 koronás váltót fizetés végett bemu-tasson Nemes Károlynak. Mielőtt a váltó szö-vegét Nemesnek felolvasta volna, Nemes a váltót kikapta kezéből e szavak kíséretében: „Már régen vártunk mi erre a váltóra.” Ne-mes a váltóval a kezében kiszaladt a kony-hába s mikor Anka utánna akart menni e szavakat kiáltotta feléje: „ha kedves az élete, ne jöjjön ki.” Ezután Anka vissza-ment Miskolczy Barnabás kir. közjegyző irodájába, hogy az esetet bejelentse, mire Szatmáry László, kir. közjegyző helyettes a rendőrségen panaszt emelt Nemes Károly ellen. A helyszínére Bodó rendőrfelügyelő 2 detektívvel Nemes lakására ment, felhíván őt, hogy adja ki váltót. Az erélyes fellépés-nek eredménye volt s Nemes a padláson egy gerenda alól húzta ki a keresett váltót s össze akarta szakítani, azonban Bodó ügyes kézmozdulatával megakadályozta a váltónak a megsemmisítését. Nemes Károlyt a bűnügyosztály őrizetbe vette. Az eljárást ellene folyamatba tették.

* **Teljes ülés a kamarában.** A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara, ma, szerdán, január 29-én délután 3 órakor, sa-ját helyiségében teljes ülést tart.

* **A kecskeméti polgármester megnémült.** Kecskemétről jelentik: Kada Elek polgármester állapotában napok óta ja-vulás észlelhető. A nap egy részét már ágyon kívül töltheti, a végtagok bénulása csökkent és öntudata egyre nagyobb mértékben tér vissza. Egy szomorú következménye mégis maradt a betegségnek: Kecskemét város pol-mestere elvesztette beszélőképességét. Az or-vosok mindamellét biznak felépülésében.

* **Halálozás.** Szűcs Mária okleveles tanítónő, életének 23-ik évében, rövid szen-vedés után elhunyt. Temetése ma, január 29-én délután 3 órakor lesz a Fürdő-utca 29. sz. háztól.

* **Lebukott a mozdonyról.** Mátyás Miklós mozdonyvezető ma délelben a nagyál-lomásról egy géppel indult Élesdre. Már a velencei pályaudvarra érkezett és a moz-donyt lassította és így kihajolt a mozdony-ból, de nem vette észre, hogy közvetlen kö-zelében egy villanylámpa-oszlop van s mire már fejét vissza akarta kapni, a lámpa kife-szített drótjába beleütődött, minek folytán a mozdonyról leesett. Az előhívott mentők a könnyű sérülést szenvedett Mátyás Miklóst beszállították az izr. kórházba.

* **A kutba ugrott.** Kovács Mária 16 éves cseléd nagyon busult, hogy édes atyját elveszítette és így fiatalon szolgálatba kellett állania. Ebbeli elkeseredettségében a Temető-utca 22. szám alatti házban, ahol édes anyja lakik, öngyilkossági szándékból bele ugrott a kutba. Kihúzták s a biharmegyei kórházba szállították. Midőn kihallgattattott, azt mondotta: Öngyilkossági kísérletem, józan ésszel és megfontolva követtem el, nem terhelek érte senkit. Oh, szegény kis liba.

* **UzSORÁS DIJNOK** című tegnapi cikkünkre vonatkozólag a feljelentő Porcsalmi Dezső annak a kijelentésére kért fel bennünket, hogy ő neki soha nem volt barátja Hummel Károly, vele együtt soha nem pezsgőzött, nem autózott és a pénzt nem cécós éjszakákra kérte. A feljelentést nem bosszúból tette, hanem erkölcsi kötelességének tartotta a bűnös manipulációt leleplezni. A rendőrség ebben az ügyben folytatta tegnap a kihallgatásokat. Kihallgatták Hummelt is, akiről kiderült, hogy már régen nem dijnoka a kataszteri hivatalnak. Ezeket a hivatal reputációja érdekében készséggel konstatáljuk.

* **NŐSÜLHETNEK A KATONÁK.** A honvédelmi miniszter élt az új véderőtörvényben biztosított ama jogával, hogy a hadkötelezettek nősülési tilalmát, különös körülmények közt, akár részlegesen, akár egyetemesen fölfüggesztheti. A régi törvények ezt az engedelmet minden egyes esetben külön kérelemre ugyancsak a honvédelmi miniszter elbírálásához kötötték. A ma, a hivatalos lapban, megjelent rendelet szövege a következő:

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak folyó évi január hó 20-án 9000-912. szám alatt kelt körrendelete folytán közhírré tesse, hogy a véderőről szóló 1912. évi XXX. t.-c. 40. §-ának második bekezdésében kapott törvényes felhatalmazás alapján a m. kir. honvédelmi miniszter ur az állítási kötelezettségüknek még eleget nem tett férfiak nősülhetésére vonatkozó tilalmat 1913. évi február 1-től kezdve esetleges újabb rendelkezésig megszüntette, így tehát az állítási kötelesek ezentúl minden előzetes katonai engedély nélkül nősülhetnek.

Megjegyzem azonban, hogy a fentidézett törvénycikk 40. §-ának harmadik bekezdése értelmében a nősülés semmi esetre sem szolgáltat alapot a hadkötelezettség teljesítése tekintetében valamely kedvezményre.

E körrendeletemet, megfelelő számú példányban, oly felhívással adom ki az összes magyarországi vármegyei és városi törvényhatóságoknak, valamint a horvát-szlavonországi megyei és városi hatóságoknak, hogy azt a leggyorsabb s legszélesebbkörű közzététel végett azonnal közöljék a járási tisztviselőkkel s ezek útján a községi előjáróságokkal, ez utóbbiakat arra is kötelezve, hogy a nősülési tilalom megszüntetését az ott helyben szokásos módon adják tudtul a lakosságnak.

Budapest, 1913. évi január 20-án.

Báró Hazai Samu s. k.,
m. kir. honvédelmi miniszter.

* **Késelő gyerek.** Szlovák János 11 éves elemi iskolai tanuló sérülten beszállított az izr. kórházba s a következő feljelentést tette egy szintén 11 éves kis fiu ellen. Folyó hó 27-ikén délután, midőn iskolába mentem Sonnenwirt József egy késsel megszurt. En Sonnenwirttel egy koresolya miatt veszem össze, melyet tőle 20 fillérért vettem. Pajtásom megbánta az eladást, viszszakövetelte tőlem a koresolyát s mivel én azt nem akartam vissza adni, elővette az

utcaán zsebéből a bicskát és jobb oldalomba beledöfte. Mire Sonnenwirt József elszaladt. Kérem az iskolatársam megbüntetését.

* **Névmagyarosítás.** Kiskoru Berger Dezső nagyvárad lakos nevének Balázs-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

x **Szülők figyelmébe.** Legszébb és legjobb ajándék jól tanuló fiuk részére egy jól övő flóbert. A legnagyobb örömet csakis ezzel szerezhetünk, s semmi más ajándék nem teszi meg azt a hatást, mert a fiuk vérében már benne van a fegyver iránti vágy, ezt minden felnőtt férfi tapasztalatból tudja. Tehát a fiainknak örömet akarunk szerezni és őket a tanulásra serkenteni, úgy vegyünk Ladányi puskaműves Rákóczy uti üzletében, ahol jótállás mellett lehet mindenféle árbán a legjobbat kapni. Töltények és fegyverjavítások, új fegyverek, lőpor és serét vadászati kellékek nagy választékban. Telefonszám: 269.

A „Nagyváradai Hitelbank Takaré- és Segélyszövetkezet” VIII-ik évtársulatának kifizetései folyó hó 30-án megkezdődnek.

x **Uj tanfolyamok a Rose Nyelviskolában.** Január 1-ével új tanfolyamok kezdődnek Rose tanár ábrázoló nyelviskolájában. Mától kezdve be lehet iratkozni német, francia vagy angol nyelvzakokra. A tanítás házon kívül is történhetik. Bővebb felvilágosítást ad a nyelviskola irodája, Rákóczi-ut 3.

x **Hirdetmény.** A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet 1910-1912. évi 15-ik évtársulatának törzsbetétei a reá eső osztalékkal együtt f. évi január 13-ától kezdve kifizettetnek. Az igazgatóság.

Valódi Amerikai és Chas-sala cipők, legjobb Bor-alino és Pichler kalapok

REICHARD áruháza

cégnél szerezhetők be.

x **TÜZIFA** hasábos és aprítva, ugyszintén elsőrendű porosz kőszemet házhoz szállít Weiszberger és Társa. Telefon 688. Telep: Váradvelence, vasutná.

A „Biharmegyei Gazdák Aru- és Hitelintézete Rt.” sertéshizlaldájában (Össi-tér) hizott sertések a napi áron egyenként is kaphatók.

x **Finom** női lack chewrau barna és fehér félcipőket vettm partiban és azokat 4 koronától kezdve árusítom. Feketénél, Bémer-téren, Elite-kávéház mellett. Üzletemet május 1-én Szent János-utca 3 szám alá helyezem át.

x **Egy igazán életrevaló és hízagpótló** intézmény betöltésére vállalkozott egy erre minden tekintetben hivatott és kiváló kvalitásokkal bíró kereskedelmi szakember: Donát Károly, ki lakásán, Szabadság-utca 5. szám alatt egy az egyszerű és kettős kereskedelmi könyvvitelt, a magyar és német gyorsírást, gépirást, kereskedelmi számtant, valamint magyar és német kereskedelmi levelezést és a kereskedelmi könyvek felfektetését felölelő tanfolyamot nyitott. Ezen új és minden tekintetben figyelemreméltó intézmény iránt már eddig is óriási érdeklődés mutatkozik s mi a magunk részéről is kötelességünknek tartjuk a mélyen tisztelt érdeklődők figyelmét ezen tanfolyam látogatására felhívni és mindenkinek a saját érdekében ajánlani.

TANÜGY

A tanítók fizetésrendezése. A Biharmegyei Általános Tanítóegyesület elnöksége a következő sorok közlésére kért fel bennünket: Meghívó. Nagy-Várad város összes állami, községi és felekezeti tanítóit és tanítónőit folyó hó 29-én, szerdán délután fél 6 órakor a Szilágyi Dezső-utcai izr. iskolában tartandó közös értekezletre tisztelettel meghívjuk. Az értekezleten a tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatokat fogjuk tárgyalni. Nagy-Várad, 1913. január 28. Balogh Károly, egyesületi elnök. Kortsmáros László, főjegyző.

MULATSÁG

Farsangi Naptár.

Február 2: Evangélikus Nőegylet teaestélye.
Február 2: A Katholikus Legényegylet farsangi házi estélye.
Február 4. Jogászetély.
Február 4. Postások mulatsága.

Elmarad a tisztietély. Az idei farsang egyik legfényesebbnek ígérkezett estélye a tisztietély elmarad. Az elmaradásról a kaszinó a következő sorokban értesíti a közönséget:

A nagyváradai tisztikaszinó egylet értesíti a tisztelt közönséget és a már meghívott vendégeket, hogy az 1913. évi február 1-ére kitűzött tánevigalom Rainer főherceg halálának közbejötté miatt elmarad.

A tisztietély.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szerda: Hoffmann meséi. (Bérlétszünet.) Svárdström fellépte.
Csütörtök: Berg-om-Zoom. Bemutató előadás.
Péntek: Berg-om-Zoom.
Szombat: Berg-om-Zoom.
Vasárnap d. u. Csókszanatórium; este: Éva.

A t. bérlőkhöz. A színház igazgatósága ismételt felhívja a t. bérlőket, miszerint a második félévi bérléti díjaikat a színházi irodában a hivatalos órák alatt, annál is inkább befizetni mielőbb sziveskedjenek, nehogy bérléteik használatában fennakadás álljon be.

Svárdström bucsuja. Svárdström Valborg, a világhírű dán énekesnő, csütörtökön este tartja bucsufelléptét Nagyváradon, ahol Gaunod Faustjában Margaréta szerepében fejezi be négy estére terjedt vendégszepléseit, amelyek bizonyára örökké feledhetlenek maradnak a nagyváradai közönség előtt. Ma este a Hoffmann meséi hármas női szerepében lép fel a dán művésznő.

Csókszanatórium. Vasárnap délután a publikum egyik idej, legkedvesebb műsor darabja: a Csókszanatórium kerül színre, amelynek kedves humora és kacagtató jelenetei sohasem tévesztenek hatást. Bizonyosra vehető, hogy a Csókszanatóriumnak vasárnap délután is nagy közönsége lesz.

Berg-op-Zom. Mint arról már megemlékeztünk péntek este érdekes bemutató lesz a Szigligeti színházban. Egy hirtelen híressé vált ötletektől duzzadó francia vigjáték: a Berg-op-Zom premierje ez, amelyben a vigjáték személyzet legjelesebbjei játszanak. A fő nőszerep E. Kovács Mariska kezeiben van.

Svärdström Valborg negyedik fellépte. A nagy érdeklődésre való tekintettel Svärdström Valborg vendégfellépteit a színház igazgatósága csütörtökön Faust megismétlésével megtoldotta s így a kiváló művész nő hó 30-ikán, csütörtökön lép fel utoljára, mely alkalommal Faust Margareta szerepében vesz búcsút a nagyváradai közönségtől.

TÁVIRÁTOK

A prezumtiv trónörökös a királynál.

Bécs, jan. 28.

(Saját tud.) A király Schönbrunnban ma délelőtt magánkihallgatáson fogadta Károly Ferenc József királyi herceget és feleségét, Zita királyi hercegnőt, akik tegnap költöztek be a hetzendorfi kastélyba.

A kilépett munkapárti képviselők ülése.

Budapest, jan. 28.

(Saját tud.) A kilépett munkapárti képviselők ma értekezletet tartottak Sándor Pál lakásán. Az értekezlet 4 óráig tartott, de arról kommunikét nem adtak ki.

Verekedő parancsnok és polgármester.

Belgrád, jan. 28.

A Stampá-nak jelentik Prizrenből, hogy Givics ezredes városi parancsnok és Kavacsics polgármester összeverekedtek s mind a ketten súlyos sérüléseket szenvedtek. A kormány mindkettőjüket elmozdította állásából.

Katonák a templomokban.

Temesvár, jan. 28.

A hadtestparancsnok kérésére ma a megyés püspök megengedte, hogy a gyakorlatozó katonák a templomok tornyait katonai jelek adására fölhasználhassák. A gyakorlatozat legközelebb megkezdik.

Ródliszerecsétlenség.

Mürzzuschlag, jan. 28.

Tegnap este nagy ródliszerecsétlenség történt. Egy Salkovszkiné nevű asszony két leányával meglehetősen meredek dombról ródlin lejtött. Amint szánkájuk az országútra érkezett, eléjük került egy kocsi s mind a három ródlizó a lovak alá került. A lovak megbokrosodtak s az asszonyt és két leányát patkójukkal összetaposták. Az egyik leányt haldokolva vitték a kórházba s a másik kettő súlyosan megsérült.

Harminc milliós sikkasztás.

Páris, jan. 28.

A belga hatóságok a határrendőrséghez azon távirati kéréssel fordultak, hogy nyomozzanak egy sikkasztó után, aki 30 millió koronával Brüsszelből megszökött. Ugy sejtik, hogy a homályos távirat a menekülő Wilmain sikkasztóra céloz.

REPORTÁZÁS

A Nagyvárad AC közgyűlése.

A Nagyvárad AC vasárnap február hó 2-án délután fél 3 órakor tartja meg rendes évi közgyűlést a városi székház bizottsági termében a következő napirenddel: Elnöki megnyitó. Évi jelentés és zárszámadás. Tisztújítás. Költségvetés. Esetleges indítványok. A közgyűlésre a klub tagjai ez uton is meghívhatnak. Dr Dénes Sándor, elnök. Pásztor Bertalan, főtitkár.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Irányzat a balkáni helyzet nyugodtabb felfogására lanyha.

Mai árfolyamok.

Októberi buza	— — —	11.—
Áprilisi buza (1913.)	— — —	11.80
Októberi rozs	— — —	10.40
Áprilisi rozs (1913)	— — —	10.52
Októberi zab	— — —	11.82
Áprilisi zab (1913)	— — —	11.24
Szept. tengeri	— — —	7.74
Májusi tengeri (1913)	— — —	8.03

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradai fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	—	786.—
Osztrák hitelrészvény	—	603.—
Jelzálogbank	—	418.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	506.—
Magyar bank	—	531.—
Közuti vasut	—	651.—
Városi villamos	—	373.—
Salgótarjáni kőszén	—	713.—
Rimamurányi	—	689.—

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA.

Kajári Dezső

villamosvilágítási vállalata

Nagyvárad, Beöthy Ödön-u. 46. sz.

Készíti a legmodernebb villamos világítási és erőátviteli házteléfono csengő berendezéseket. Motor és dinamó tekercselések és szakszerű javítások. Iztéles kivitelű csillárokat rajzszerint készít és átalakít. Ejjeli ügyeletes szolgálat.

Telefonszám 1192.

Belépési felhívás.

A polgári takarékos és segélyszövetkezet

Kossuth Lajos-utca 4. szám

1913. jan. 1-én megnyitotta

18-ik évtársulatát.

Az igazgatóság ez uton is felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszés szerinti számu törzsbetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után hetekint 1 kor. fizetendő a szövetkezet pénztárába. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján is eszközölhetik. Az új évtársulat 3 évig tart, melynek eltelté után a tagok az általuk ekként megtakarított tőkét az elért haszoncadményben való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetkezet célja, hogy tagjainak a heti befizetésekből tőkét gyűjtson és hogy tagjai hitelenek, keresetének és gazdálkodásának előmozdítása céljából nekik olcsó és kényelmes kölcsönöket nyújtson.

Kölcsönök adatnak:

- a) a heti befizetések 9 tizedrésze erejéig minden további biztosíték nélkül;
- b) ingatlanokra;
- c) elegendő biztosítékot nyújtó kézi zálogra;
- d) megfelelő kezesség mellett váltókra, kötelezvényre. A szövetkezetbe való belépés alkalmával törzsbetétként 50 fillér beiratási díj fizetendő és egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja törzsbetét könyvecskéjét.

Az új évtársulatba belépők részére kölcsönök már most folyósíthatnak. A kölcsönökről kiállított kötelezvények bélyeg és illetékmentesek.

A belépni szándékozók felkéretnek, hogy a felvétel iránt üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos utca 4. szám) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1912. december hó.

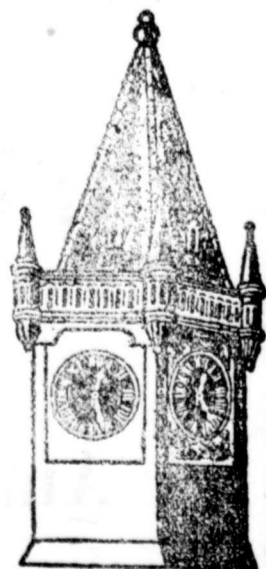
Tisztelettel

A Polgári takarékos és segélyszövetkezet igazgatósága.

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik legrégebb és legmegbízhatóbb toronyóra készítő telepe. Olcsó árak, több évi jótállás. Villanyerő berendezés.

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küld.

Közgyűlési meghívó.

Az «Egyesült biliarmegyei kereskedelmi bank és központi takarékpénztár részvénytársaság Nagyváradon» 1913. évi február hó 8-ik napján délután 5 órakor tartja saját helyiségében

rendes évi közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívjuk.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1912. évi üzleteredményről; az 1912. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása és ennek kapcsán a felmentvény megadása.
 2. A tiszta nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal.
 3. Jelentés a tiszti nyugdíj-alapról és ennek kapcsán az igazgatóság javaslata a tiszti nyugdíjszabályzat néhány szakaszának módosítására vonatkozólag.
 4. A választmányból kilépő tagok helyének betöltése.
 5. Alapszabályok 24., 35., 44. §§-ainak módosítása.
 6. Esetleges indítványok.
- Nagyvárad, 1913. január hó 21-én.

Az igazgatóság.

Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentését, valamint az évi mérlegei az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti.

JEGYZET. A közgyűlésen az alapszabályok 12. §-a szerint csak oly részvényekkel lehet jogokat gyakorolni, melyek az intézet pénztáránál a közgyűlést megelőzőleg, egy órával letétettek vagy pedig ugyan-ezen időpontig valamely más pénztárnál letétben lévő részvényekről szóló letétjegy tétetett le a pénztárnál.

Házi csatornázást

szakszerűen készít

Kondor Dezső Nagyvárad

Nagypiac-tér Telefon 969. Gyár 1062

Cement, gipsz, nád, fedéllemez, cserép kőpor, oltott mész stb. eladás.

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat

készíti

Kovács Zsigmond

m ű a s z t a l o s

Szacsvey-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap nívásra azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

Nagyvárad város

tejközpontja

házhöz szállít pontos időben kitűnően kezelt tiszta palackozott tejet literenkint

28 fillérért.

Előzetes rendelésre legfinomabb teavaj, túró, hab és kávétejszín is szállítatik. Rendelések a városi tejközpont epreskerti telepére és a Szent László-téri hatósági tejkimérésbe intézendők, valamint telefon és a tejkibordó kocsisok útján is felvételnek.

Telefon 13-15. Telefon 13-15.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Nagyváradai Templomüvegfestészet Üvegcsiszoló és Tükörárúgyár R.-T.

TELEFON
11-64.

Nagyváradon, Gerliczi-utca.

TELEFON
11-64.

Üvegcsiszolás
Üvegvésés
Üvegbetétek
Kirakatbetétek
Üvegedzés

Öntött tükrök
Coll-tükrök 2. mm. vastag
Polirt és finn tükrök
Faönttükrök

Fémkeretezés
Réz, nickel foglalatok
Diszüvegezés
Üvegfestészet
Homályosítás

tábla és tükörüveg nagyraktár

Opalescens és színes üvegek.

Kirakatüvegek

Épületüvegezés

Rajzokat és tervezéseket díjtalanul végezzük
Arjegyzéket és árajánlatot bérmentve
Szállítunk az ország bármely részébe

Amerikai üvegmozaik épülethomlokzatok ki-
képzésére. Hajlitott tükörüvegek.

Legolcsóbb bevásárlási források:

Ha Ön

óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el **FEIN KÁLMÁN** óráshoz, Telekí-u. 9. Dr Nemes ház. Villanyos megállóhely. —

Órákban állandó nagy raktár.

Hallatlan

olesó árban készít **Piski Ferenc** cipész úri és női cipőket csak egy próba és ön meg fog győződni

Szent János-utcza sarok. Schvare Farkasfele házban.

Cukrász

sütemények minden alkalomra házhoz szállítással jutányos árban eszközölköttek. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok. Vidékre napi expedálás.

Molnár János cukrász
Kolozsvári-u. 50.

Alapított 1893. **Freund Benjámín** Alapított 1893.

műorás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut, Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkel órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszerneműket, kina ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknél 50% engedmény.

HA A KOSSUTH-

utczába vezetí útja, keresse fel a legjobb hírnévnek örvendő

KEPES ETEL

varró- és himző előnyomdáját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kézi munka anyagokban.

Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók

Szilágyi Géza és Ts-nál Rákóci-ut

Telefon. 630.

Izsák Lidia

mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országsszerte nagy népszerűségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint,

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Füzű-üzlet: TELEFON 1-53. szám.

Mezey János és Társa
fűszer, csemege kereskedése
Nagyváradon, szt. László-tér és Telekí-utca sarok.

Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.

Táray Sándor

telefon 558. telefon 558.

NAGYVÁRAD

Körözs-utca 11. sz.
Épület és műlakatos vezeték és vasszerkezeti munkák.

NE ADJUK

pénzünket idegen cégnek, vegyünk

lánckútat

MÁRKUZ JÓZSEFNÉL
Akadémia-u 1 sz.

Legolcsóbban vásárolhat

Haás Simon

divatáru üzletébe **Kert-utcán a Löwinger-féle helyiségbe**, férfi- és női divatcikkeket és mindennemű rövidárut.

Alapított 1895-ben.

Deo Adiuvante!

Imrek Károly

épület és műbutor asztalos **N.-Várad, Alapi-utca 10. szám.**

Alapított 1895-ben.

Udvari kavéház

családok kellemes szórakozó helye. Estéknél **Bebe Kálmán** teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat

Szt. László-tér és Zöldfa-utca.

FELDSTRICK KÁLMÁN

könyvkötészete és dobozgyártása

NAGYVÁRAD, Rákóci-ut, Moskovits palota

Biharmegye és N.-Várad város kir. ítélőtábla és a megyei főszolgabiroóságok és körjegyzőségek szerződéses szállítója.

ROZSNYAY JÓZSEF

mű-asztalos, **Nagyvárad Kolozsvári-u. 77.**

Europa nagyobb városaiban évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szakudással a legpontosabban elvégezhessem. Készítek továbbá: modern háló, szalon, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és kastély-berendezéseket minden stílus és kivitelben a legbiztosabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. úri közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem.

Tisztelettel **ROZSNYAY JÓZSEF**, mű-asztalos.

Szántó Dezső

első

nagyvárad

REDÖNY-

GYÁRA Rulikovszky-ut

TELEFON 491.

Jenny Jenő

órák, ékszerész és látszerész Ajánlja dúsán felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. **Szent János-u. 39. sz.** Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölköztök.

Tanuló felvétetik.

Kerékpár varrógép s gramophon javításokat készíttetni legelőnyösebb

Horvát Béni

mechanikusnál,
Kossuth Lajos-utca 18.
Az összes alkatrészek állandóan raktáron.
TELEFON 1038. szám.

Haas Lajos

Gáz és villanyberendezési vállalat.

Elvállal mindennemű gáz és villanyszereleéseket és jókarbantartását.

TELEFON 1038. sz.

PENCZ JÁNOS

(cipész, szakiparos.)

NAGYVÁRAD,

Szt. János-u. 34.

Készít mérték szerint úri és női (Orthopéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghívásra házhoz jövök.

Petry Árpád

órák- és műszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Taroly és Risztó mellett, a **Rimanóczy-palotával szemben** Mindennemű műszerész munkák szakszerű javítása elfogadtatik.

Alapított 1880-ban
Schopper György

utóda veje

Rohoska Pál

Villanyerőre berendezett gépjármű, vas és rézöntőde
NAGYVÁRAD, Sánc-utca 22. sz.

Uj keztyűs és sérvkötő készítő!!

Keztyűk mérték után gyorsan és legjutányosabb árban készíttetnek. Bálí keztyűk 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközölköztök. Ruganyos sérvkötők 4 korona.
HORVÁTH R.
Nagyvárad, Szt János-utca

Költözködéskor a legcélszerűbb

HIRN M. és FIA

villamosági vállalatához fordulni

Kossuth Lajos-u. 16. sz.

Nagy csillárraktár.

Telefon 10-54.

Telefon 10-54.

Györy Sándor

villanyerőre berendezett keses és köszörűdéje
Kert-utca, 4. szám.

Elvállal mindentféle speciál köszörüléseket és javításokat, haj- és szakál vágó és lőnyíró gépet, zsillette és mindenféle más borotvák köszörülését pontosan eszközölköztök.

RUM és LIKÖR

házigaz való készítéséhez legjobb essentiák :: kaphatók ::

VADÁSZ ALBERT

„Angyal” drogueriában
BÉMER-TÉR.

Névjegyek

a legolcsóbban beszerezhetők:

Szent László-nyomda r.-társ.-nál
Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világitási felszereléseit, csengő házi telefon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világitási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít

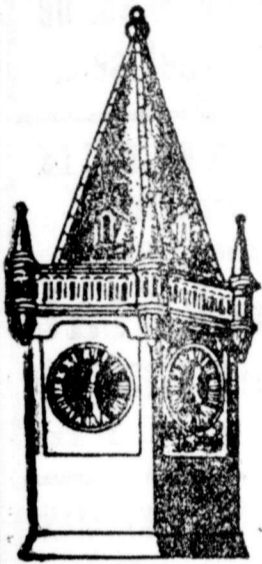
SZENES SÁNDOR

villamos berendezési vállalata **Szalárdi-u. 9.** Költségvetéssel díjtalanul szolgálók, meghívásra azonnal jövök.

Ha a Szent János-utcába vezetí útja, keresse fel a **Szerecsen Királyt**, ahol a legolcsóbban lehet vásárolni **harisnyát, keztyűt, trikót, csipkét, Himzések és szalagok, fehérneműk, rövidárak** nagy választékban. Szives pártfogást kér **UNGERLEIDER SALAMON** Szt János-utca 4.

Sarkady és Szánthó TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs” és „szabadlengésű” járáttal, rézkerekekkel. Olcsó árak.
TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.
Villanyerő berendezés.
Arjegyzék kívánatra.
Saját ház.

Ha nincs megelegetve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT** Y. és TÁRSA uriszabó céget Szilvási Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás miatt és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy készített öltönyöt újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete
Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.
Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5%-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti. Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenféle bankeszközök beszedéseivel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a
Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-
tási és erőátviteli berendezé-
sek felszerelését.

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kap-
hatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

Autó (automobil) tulajdonosok
szíves figyelmébe

PNEUMATIK, köpeny és tömlő,
TRAPP ISTVAN Budapest, VIII. ker.
Tisza Kálmán-tér 26.

Postai megbízás naponként azonnal el lesz in-
tézve. Javítások jutányos árban. Használt gumók
a legmagasabb árban megvételnek.

Telefon 12-64.

ÉHÍK ANTAL

épület- és díszmű bútortasztalos
Sánc-utca a kalapgyár épületében.

Állandóan raktáron tart saját készítményű modern
bútorokat, háló-szoba és ebédlő-szoba berendezéseket
stb. Ugyanott felig használt bútorok is kaphatók.

Telefon 12-64.

Orvosilag több száz esetben ajánlva.
10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagy-
várad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményű
sérvkötőit,

szuszpenzorionok fecskendők és
betegápolási cikkeit, u. m. egye-
nestartók, háskötők, ágytálcák,
bidég.

anatómiai sérvkötők

a melyek a sérvet állandóan
visszatartják, műlábak és mű
végtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és
a még fel nem sorolható cikkek. Külön pró-
baterem női és férfi kiszolgálásra.
Óriási nagyraktár. Tisztviselők és
iparosoknak árengedmény.

K O R C S O L Y A

különlegességek

TARSOLY és RISZTÓ vaskereskedésében
== Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390. ==

100 kiló Porosz szalon fűtőszén 50 kilós zsákokban kimérve házhoz szállítva K 5.—